

Tankstelle; februar 1945

Hvem skød Lille Svend?

Efterrationalisering ved:

1. Aage Staffe (Johns iagttagelser) Stimmungsberichts
2. Andre aktørers beretninger
3. Beretninger fra andre.

ad, 1; Johns læderede hukommelse

Andetsteds har jeg gjort rede for, at da jeg i forrige århundrede blev interviewet i forbindelse med Esben Kjeldbæks bog: Sabotageorganisationen Bopa; 1942 – 45; konstateredes det, at min beretning om en hændelse, som jeg ikke tidligere havde fortalt til nogen, simpelthen ikke passede med virkeligheden.

I beretningen forsøgte jeg ikke på at besmykke mig selv. Den eneste forklaring, jeg kan finde på dette hukommelsessvigt, må være, at oplevelserne har været af en sådan art, at min underbevidsthed har manipuleret virkeligheden til noget spiseligt – noget jeg kunne leve med. Konsekvensen blev:

Siden har jeg gjort mit yderste for at krydschecke mine personlige beretninger og i øvrigt forsyne dem med overskriften

Stimmungsbericht. Dermed er alle advaret.

Stimmungsbericht

Ved Vanløse Station havde tyskerne et meget stort bensindepot. Tankstelle. I to kæmpestore tanke, dækket med jord, opbevaredes bensin. Bevogtningen udgjordes af værnemagtsoldater bevæbnet med karabiner, mellem 4 og 8 fordelt i en vagtstue og på pladsen. I en nærliggende villa omkring 75 m. borte lå vagtafløsningen, som gerne bestod af fire soldater. Søren Egholm Lauritzen kaldet Lille Svend, Per Flodin, kaldet Petter, Kurt Michaelsen, kaldet Mik, og jeg sonderede terrænet igennem længere tid, men Lille Svend havde allerede planen klar.

4) Fra Vanløse Jernbanestations kontrolpost skulle pladsen og resterne af vagtstuen dækkes, bestryges med rekylgevær. Langs Tankstalle skulle til lejligheden parkeres en togstamme, hvorfra vore folk kunne dække pladsen og vagtstuen med maskinpistoler.

Mødereferat:

Mine indvendinger kom jeg ikke kun frem med på mødet med min gruppe, men hver gang jeg havde mulighed derfor.

„Der er alt for mange folk Lille Svend, du kan udføre aktionen alene med dine egne folk. Dem kender du. De fremmede kender du intet til. Efter mit øjemål er de nybegyndere“.

At få tingene til at klappe mellem så mange aktører er noget nær umuligt“.
(Walkie-talkien og mobiltelefonen var ikke opfundet.)

Et koordinerende møde, hvor de fremmede var mødt frem, blev holdt i en spejderhytte; dér gav jeg til sidst op. Tingene måtte nu gå sin skæve gang. Efter mødet opsøger jeg alligevel Kjeld Pedersen kaldet Blik, som var rekylgeværskytten, og gennemgik endnu en gang meget nøje med ham, hvor afhængige kammeraterne var af, hvordan han løste sin opgave, og udspurgte ham:

„Har du ammunition nok? Du skal ikke spare, bare køør løs, du kan få af mig, hvis du mangler“.

Han havde aftjent sin værnepligt i en rekylgeværgruppe. På et forudgående møde med min gruppe havde vi fordelt rollerne imellem os. Igen og igen stavede jeg, skar ud i pap, bøjede i neon:

„Den vagt skal slagtes. Er han kun såret, ryger den første af os, der skal ind. I skal ikke påtage jer det, hvis I ikke kan gennemføre det“.

Jeg påtog mig at sprænge vagtstuen - to andre fra gruppen påtog sig at skyde vagten ned på klodshold, den ene var en habil jæger. På den afstand skulle det være komplet umuligt at misse.

En tredje fra gruppen skulle smide en håndbombe over på liget, uanset hvor død, han så ud til at være. Det var en klar aftale, uden den var jeg blevet hjemme.

Kaj Schmidt kaldet Niels spørger:

„Hvor meget giver du vagtstuen, John?“ (Hvor stor ladning ÅS)

„12 kg. – kan jeg slæbe 15 får den 15.“

„Hvad med vagten ud mod gaden, vil du holde ham op?“

„Nej, man kan ikke holde en tysk vagtpost op? Falder liget bag barrikaden, smider vi mindst en håndbombe ind for at være sikre på at få gratis adgangsbillet uden problemer.“

Til sarte sjæle og klynkende enker:

Efter krigen har man bebrejdet os, vor noget kontante handlemåde, og tyske wehrmachtssoldater er fremstillet som lallende åndssvage, der fjollede rundt, og som hvem som helst, når som, helst kunne tage røven på.

Det var ikke min virkelighed.

I modsætning til forargelsens tro vogtere kun, hvor mange danske ud over Lille John har været i åben ildkamp med regulære tyske militær-enheder? Og overlevet? Har disse moralister en viden?

De tyske soldater var veltrænede, de var kampvante, de havde kampvilje og væsentligst af alt, en tysk vagtpost rakte ikke næverne i vejret ohne weiter. Han ville lige så længe, han kunne trække vejret, forsøge at slå alarm, blandt andet af hensyn til sin soldaterære.

Måske et ukendt begreb for danskere.

Overlevede han uden at have sat sig passende til modværge, var det kun for en stund – han ville blive skudt ved daggry eller havne på en Aussenkommando på Østfronten, og det var næsten værre. Min dyrt betalte erfaring var, at levnedes man en tysk soldat mulighed for at trække vejret i millisekunder, kostede det os tab. En erfaring, jeg har betalt for, hvad har de sarte sjæle betalt? Derfor; skulle vi gennemføre aktionen og overleve – var der kun et at gøre – udføre krigens beskidte håndværk som beskrevet.

En forklaring – ingen beklagelse.

Aktionsforløbet; set igennem mine briller

Stimmungsbericht: Aktionens forspil

Bivirkninger ved terrorsprængning af sabotørers logier

Illustrerende eksempel: februar 1945

Jeg skulle sprænge vagtstuen kl. 7.15 om morgenen som startsignal for aktionen mod Tankstelle. Derfor havde jeg fået et logi i nærheden og indfandt mig aftenen før med mit habengut, som bestod af: 12 kg. sprængstof, maskinpistol, pistol, håndbomber og håndgranater. Diskret fik jeg det anbragt under en divan.

Konens ængstelige blikke røbede dyb angst, men hun sagde ingenting. Vi gik til ro og kl. ca. 2 nat vækker den bekymrede husbond mig, fordi hans kone var gået i panik. Sammen forsøgte vi at berolige hende, men hendes angst var så fremherskende, at hun først reagerede, da jeg spurgte: *"Vil du få det bedre, hvis jeg går?"*

Resten af natten tilbragte jeg i den nærliggende park i 12 – 15 graders frost i konstant bevægelse for ikke at fryse ihjel. (Omsorgsfuld kammerat har via Meteorologisk Institut fået oplyst, at gennemsnitstemperaturen denne nat var 0.2^o) Jeg beklager, at jeg ikke medbragte termometer, men koldt var det.

Oplagt og udhvilet var jeg ikke, da aktionen startede. Jeg har aldrig siden mødt dette ægtepar, så jeg kender ikke deres vurdering af hændelsen, måske føler de skam over ikke at have kunnet modstå en angst, som også jeg havde.

Personligt nedvurderer jeg absolut ikke damen – hvad er mod?

Hvor går grænsen?

Ekspedition af vagtstue; stimmungsbericht

Med en stige, som Lille Svend og jeg havde anbragt i nærheden dagen før, kravler jeg i det første spæde dagslys op på vagtstuens tag og maver mig hen bag skorstenen. Taget er dækket med tagpap, jeg kan tydeligt høre soldaterne nedenunder. De rumsterer ved kakkelovnen; det er nemlig koldt.

Bomben tændes, 12 sekunder er ikke meget (korte, tændte lunter udelukker fortrydelse og afbrydelse af hændelsesforløbet). Luntener lyser, jeg spejder ned på pladsen, men i den stilling, jeg indtager, ser jeg intet; tilbage på maven, fumler, famler. Hvor i Helvede er stigen, luntener er på vej ned i papkassen, nu er det ved at være tid, jeg lader mig falde, rammer stigen, fylder lungerne med luft og skriger, for at redde hørelsen.

Det brager, fortunlet kommer jeg til mig selv nede på jorden mellem murbrokker og træstumper, børster det værste støv af, har bevaret hørelsen, men noget er galt med min ryg, den gør nederdrægtigt ondt, finder min maskinpistol, „fru Madsen“ i virvaret og løber ud på gaden. Maskinpistoler glammer og noget fremme ser jeg mundingsilden fra kammerat. Leo står som aftalt med sin håndbombe, men er tilsyneladende helt paralyseret.

„Smid den for Helvede“, råber jeg, men intet sker.

Jeg løber hen til ham, skubber, rusker i ham og gentager: „Smid den.“

Det ender med, at jeg får den ud af hånden på ham og smider den ind bag barrikaden. Nu forsøger vi ikke en, men flere gange at trænge ind gennem porten, men hver gang åbnes en morderisk ild, vi kan se nedslagene i brostenene fra kuglerne, der falder så tæt, at ingen kan slippe levende igennem.

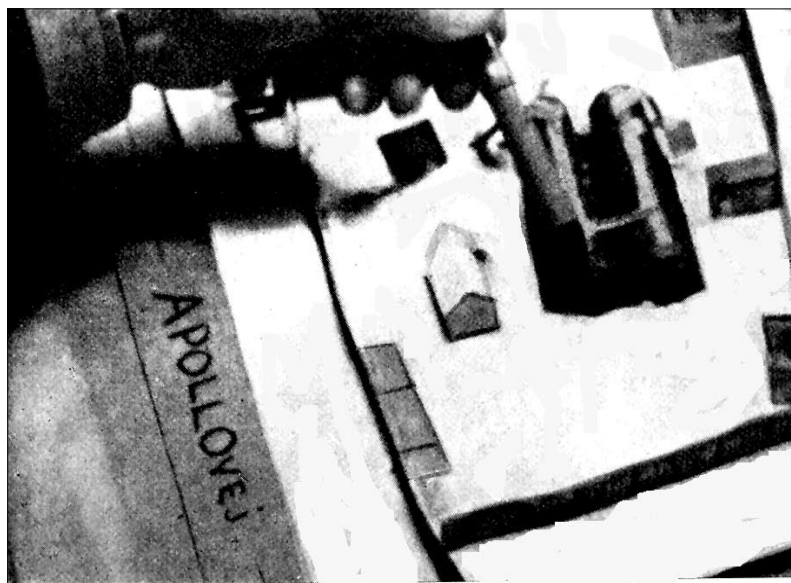
„Hvem Fanden er det, der skyder på os“?

Tyskerne havde jo ikke maskinpistoler. Jeg smider mig bag barrikaden, sætter skihuen på mundingen af maskinpistolen, smider lidt håndbomber og håndgranater over mod den tidligere vagtstue, da Brandt og Per Mortensen, kaldet Tom dukker op, slæbende med Lille Svend.

Han bliver lagt på tværs over bagagebæreren på en cykel, og vi løber bort. Pludselig ser jeg en kammerat dukke op med tysk stålhelm på hovedet. Lige i det jeg skal fyre, opdager jeg, at idioten er én vore egne.

Efter omkring 500 meter, hvor Lille Svend hele tiden gav nogle hæslyde lyde fra sig (rallen), får man fat i en vogn, får ham op i førerhuset, og så går det mod Bispebjerg Hospital.

Da man holder i porten, ryger de store porte i bag dem i næsten samme sekund, som de har afgivet kodeordet. Portører kommer springende med bærer og Lille Svend er væk. Chaufføren får besked på at køre bort gennem en port bag hospitalet. (Vi havde kodeord til flere hospitaler.)

Model af Tankstelle

Hvem skød Lille Svend? Efterrationalisering

ad 2. Andre aktørers beretninger

En ubehagelig rapport: Stimmungsbericht

Senere på dagen mødes Ole Ewé, kaldet Ib og jeg med Børge Thing, kaldet Brandt og Sven Schippers, kaldet Aksel (en leder et trin over Brandt). Brandt forsøger ikke på nogen måde at skjule sin sorg, sin bevægelse, og spurgte:

"John, hvorfor kom du ikke ind på pladsen med dine folk"?

(Underforstået, at så var Lille Svend nok ikke blevet dræbt.)

Jeg gjorde rede for den ild, der var åbnet mod os; at det havde været det rene selvmord, at forsøge at trænge ind. (En af mine leveregler var, en død helt slår ikke nazister ihjel).

Yderligere forklarede jeg ham, at jeg var kravlet ind bag barrikaden og havde anbragt en skihue på min maskinpistol for på den måde at signalere til vore folk, hvem vi var, men kort efter var Brandt jo selv dukket op;

Brandt indvendte:

„Jamen os skød de jo ikke på.“

„Nej, for det var ikke tyskere, der skød, ingen af dem havde maskinpistoler, de havde „kun“ karabiner. Vore folk har kunnet se jer løbe fra tanken med Lille Svend, og dermed vidste de, hvem I var. Den plan, Lille Svend har gennemgået med os, har nogen lavet om på, uden at vi har fået besked. Han er skudt af vore egne folk“.

Ad. 1 Stimmungsbericht

Ingen modsagde mig den dag, men nu de mange år senere, er der mange meninger. Dette var og er stadig min opfattelse, men jeg har ikke tidligere ladet den komme frem i radio eller andre steder, trods mange nærgående spørgsmål. For mig er det en kendsgerning, også selv om det, i de mange år, der er gået, gav og stadig giver megen bitterhed kammerater imellem. Lille Svend havde ambitioner, dette skulle være hans svendestykke, derfor er det mere end sandsynligt, at han har ladet sig manipulere af andre med endnu større ambitioner.

Derfor ændrede man den oprindelige plan til noget, der skulle minde om eller ligne et af Marskal Titos partisanangreb i Jugoslavien.

Et foto af flere af BOPAs ledere, men uden Lille Svend, stående bøjet

over en model af Tankstelle, som jeg aldrig har set, indikerer, at flere kokke var kommet ind i billedet. Denne hypotese underbygges kun af, at Hugo Horwitz, kaldet Uffe var babysitter for en kanin (faldskærmsagent), der skulle filme aktionen.

En af folkene, hvis rolle min gruppe ingen information havde om, havde parkeret sin cykel få meter fra stedet, hvor vi skulle skyde vagt-posten ned. Hvorfor? Han har måske gjort vagten unødigt mistænksom. Ud over måske at være den indirekte årsag til, at vagten kun såres, løb han en risiko for at blive skudt ned, hvis han var i vejen, når vi gik i gang ved sin mere end overflødige handling.

Mine egne folk svigtede en aftale.

Barndomsvennen Leo smed jeg ud af BOPA. Havde jeg dengang vidst, at de to maskinpistolsskytter kun havde udført deres arbejde halvt, havde jeg også smidt dem ud.

Min barndomsven tilgav mig aldrig, og det forstår jeg.

Jeg burde have bedt ham forklare, hvorfor han ikke smed håndbom-ben, som aftalt. Forklaringen kan have været den simple, at han ser vagten humpe bort og derfor skønnede, at det var omsonst. Jeg burde have bedt om hans forklaring, inden jeg handlede, dermed begik jeg en uretfærdighed overfor en barndomsven.

Læser han dette, beder jeg om tilgivelse. Bedre sent end aldrig.

En forklaring, måske?

De andre ledere svigtede, ingen tvivl om det, de folk, der pløkkede Lille Svend, og som skød på os, var mangelfuldt instrueret eller værre endnu; nogen har måske ikke stolet på, at min gruppe slog vagten ihjel, som jeg havde sagt, vi ville, og derfor givet dem en instruks, stik imod planen, nemlig at beskyde vagtposten, hvilket betød, at vi lå i krydsild.

Hvem skød Lille Svend? Efterrationalisering

ad 2. Andre aktørers beretninger

Uffe fortæller i sin bog og i et radiointerview på sin måde om Tankstelle; jeg er flere gange blevet spurgt om, jeg opfatter hans fremstilling som korrekt. Diplomatisk er jeg hidtil veget uden om et klart svar.

Uffe var som tidligere nævnt babysitter for en kanin (faldskærmsagent), der skulle filme aktionen.

Uffe berettede, da jeg interviewede ham:

”Jeg stak ham en pistol, men han var rystende nervøs, og da vi var kommet helt op i tagetagen i en nærliggende ejendom, med fri udsigt til Tankstalle skete to ting. Da eksplosionen lød, og vi så stumperne af vagtstuen på vej til Vorherre, startede et infernalsk skyderi. Min kanin gik nærmest i coma, da en flok meget store herrer med meget store køller, pludselig stod truende foran os. Jeg viste dem min pistol og sagde:

”Vi er gode nok.”

(I ejendommen havde man oprettet et vagtkorps, som bl. a. skulle forhindre tyveri af vasketøj. Et par stjålne underbukser betød på dette tidspunkt, at man måtte gå med røven bar. ÅS). I dag kun, at jeg har altid været overbevist om, at Uffes fremstilling helt og fuldt giver det sande billede af visse aktører.

ad 2. Andre aktørers beretninger

„De, der skød på os ved porten, var ikke tyskere, det var vore egne”, siger jeg til Mik, „Efter mit øjemål kan det ikke have været tyskerne, der skød Lillemanden, for de havde ingen maskinpistoler.

55 år efter Tankstalle har jeg fundet et gammel faldet udklip fra det illegale Land og Folk frem, og lad det stå som en afrunding for mine mange beretninger om Lille Svend, dér, som alt andet lige, står for mig som den typiske repræsentant for BOPA.

„Patriot faldet:

En af Danmarks ypperste Frihedskæmpere er faldet

Svend kaldtes han af sine Kammerater, for hvem han var det store ideal. I rigt Mål ejede han Egen-skaber, som gjorde ham vellidt af alle, han kom i Berøring med, thi altid var han jævn og ligefrem og aldrig imponeret af sine egne Bedrifter.

Et Mandfolk var han, og hans Mod, Punktlighed og Organisationsevne forenet med en sjælden Ildhu prægede ham, lige til han faldt på sin sidste Aktion for den Sag, han elskede og satte højest af alt.

Et smerteligt Tab er påført hans Kammerater
Æret været hans minde.“

„Kan det have været ét vådeskud“? spørger jeg Mik, som fortæller:

„Sammen med Lille Svend, Petter og Kurt spejdede jeg ind, vi ventede på braget, fra vagtstuen. Det var hundekoldt, der var ikke en tysker på pladsen, den lå øde hen. Vi plankede den i samme øjeblik, som eksplosionen kom, maskinpistolerne lød ude fra vejen, vi så vagten slæbe sig ind bag et skur, hvor han gemte sig. Ham så vi ikke mere til. Pludselig synker Lille Svend sammen, han er ramt i brystet af en maskinpistolsalve“.

„Af hvem“?

„Det er et godt spørgsmål, John. Tyskerne havde jo ikke maskinpistoler. Hans frakke var fuldstændigt gennemhullet, tyskerne løsnede ikke så meget som et skud.“ **Så vidt Mik.**

Uffe bekræfter Miks beretning. Fra loftsvinduet har Uffe det bedste overblik. Uffe så ingen mundingsild fra vagtstuen.

ad 2. Andre aktørers beretninger

For fuldstændighedens skyld er her også Brandts version, dermed står det enhver frit at finde virkeligheden:

D.K.P. og Frihedskampen, Sabotagerapporter m.m. Findes også på CD-ROM udgivet af DKPID, Fredrikssundsvej 88, Kbh. NV.

Afskrift: Hæfte nr. 34; side 264, rapport nr. 343.

Børge Brandts rapport fra Tankstelle.

„Hele Omraadet blev under Aktionen afspærret af vore Grupper.

Ved hver Indførselsvej var der placeret Dækningsgrupper i Syd, Nord, Øst og Vest. Telefonsystemet i Kvarteret blev sat ud af Funktion. Jernbanestationen blev besat og fra Blokposten blev alle Tog holdt borte. Angrebet skulle aabnes på Slaget 7.15 ved at en 5 kg. Bombe, som af en af Angrebsgrupperne var anbragt på Vagtstuens Tag (Toetages Hus), blev bragt til at eksplodere.

Saa snart Braget lød aabnede vi fra alle Sider en heftig Ild mod Vagtstuen. Skildvagten uden for og den Vagthavende Officer i Forhuset blev straks dræbt. De øvrige Soldater optog Forsvaret, og der opstod en heftig Ildkamp, som varede næsten 15 Minutter. Gruppen, der skulle være trængt gennem Porten, for med Håndbomber at nedkæmpe Vagtstuen, formåede ikke at trænge frem, da Porten ustandselig blev bestrøget.

Da det mod Forventning viste sig umuligt hurtigt at lamme Vagtstuen (der var godt barrikaderet) måtte Sprængningsgruppen under Ledelse af

Lille Sven forsøge at trænge frem til Tankene, mens vi andre dækkede med meget kraftig Ild fra Rekylgevær og Maskinpistoler.

Midt under Kampen blev Lille Sven ramt. Vi var på det Tidspunkt ikke klar over, at han var død i næsten samme Øjeblik.

Sprængningen skulde have været en Seriesprængning med Cortexforbindelse; men da Sven faldt, og Vagtstuen aabenbart stadig var kampdygtig gav jeg Ordre til at tænde Bomberne enkeltvis og til Retræte. Vi haabede at kunde redde Svens Liv og gjorde et stort Arbejde for at faa ham transporteret ud.

For at komme ud maatte vi passere Vagtstuen over en Afstand paa 20 m, hvor der overhovedet ingen Dækning fandtes. I Bil blev han bragt til Hospitalet og derfra til Retsmedicinsk Institut.

En Episode umiddelbart efter Tændingen, kunne let have kostet endnu en Kammerat livet. Da Mick der hørte til Sprængningsgruppen var kommet godt væk efter Tændingen, opdagede han, at 2 af Lunterne ikke fængede. Han vendte om for at få dem tændt; men inden han naaede frem, detonerede de andre Bomber, og han blev slynget til Jorden.

I 10 minutter laa han bevidstløs, da han vaagnede op, løb der tyske Soldater rundt. Han tog sin Maskinpistol og klatrede op paa Banelegemet. Her blev han opdaget af to Tyskere, som optog Forfølgelsen af ham.

Hans Maskinpistol virkede ikke, saa han tog Flugten langs Banelinien. Ved Peder Bangsvejens Station slap han bort. Tankene blev ikke helt ødelagt, den reddede Benzin er af Tyskerne ført bort under drabelig Eskorte. Det er meget morsomt konstateret, at Sommerpatruljer paa Vej mod Vanløse gjorde alt, hvad de kunde for ikke at naa frem, hvilket ogsaa lykkedes for dem.

(Sommerkorpset var sabotagevagter rekrutteret fra resterne af Frikorps Danmark Aa.S)

I alt deltog ca. 50 Mand i Aktionen, alle bevæbnet med Maskinpistoler, Haandbomber og andet svært Vaaben.

Der blev udvekslet mellem 2 og 3 Tusind Skud, det er den haardeste Ildkamp, vi endnu har været ude for.

Signeret Brandt

Øjenvidners troværdighed?

Uden al tvivl har flere af aktørerne haft og har stadig mere end svært ved at indrømme de fejl, som bevirkede, at aktionen blev en fiasko og kostede et liv, imidlertid er alle ret skråsikre på at de præcist 65 år senere knivskarpt kan gengive alt i enkeltheder. Nogen åben diskussion har aldrig fundet sted. Tænk lige på, at når jeg beskriver Tankstelle som en fiasko, forringer det på ingen måde BOPAs ry og rygte som en af Danmarks mest effektive sabotageorganisationer.

Montgomery udtalte:

Danmarks modstandskamp var "Second to none".

Udtalelsen var direkte møntet på BOPA, som havde modtaget flere takketelegrammer fra de allieredes hovedkvarterer.

Tiden – de mange år har vel også gjort sit. Mere end 60 år er ret lang tid og har vel også haft sin indflydelse på hukommelsen. Endelig kræver det vel sit, at indrømme, at man har givet misvisende oplysninger.

Obduktionserklæring 1.

Denne tager Afskrift af Dødsattesten, forsyner Originalen med Paategning om, at der fra det offentlige Side intet er til Hinder for Begravelsen, og fremsender den derpaa til Præsten (Kirkeværgen), hvorefter Jordfæstelsen kan foregaa. Er der hengaaet mindst 6 Dage, efter at Ulykkestilfældet er sket, eller Liget er fundet, og Dødsattesten, forsynet med Politivrighedens Paategning, ikke foreligger, kan Præsten (Kirkeværgen) dog tilstede, at Liget begraves, men i saa Fald bliver en bekræftet Afskrift af Duplikatet af Dødsattesten snarest muligt at tilstille Politivrigheden i lukket Konvolut ledsaget af Underretning om, at Begravelsen har fundet Sted.

RETSMEDICINSKE INSTITUT

Embedslægens Paategning: Har legal Obduktion fundet Sted? Obduktion 17/2.1945

I bekræftende Fald med hvilket Resultat? Skudlæsion paa brystets forside med gennemskud af lungens pulsaarer. Iøvrigt ingen tegn paa vold, ingen tegn paa sygdom. = Dødsårsagen er forblødning som følge af læsion af lungepulsaaren.

P.I.V. *Jakob Raft*
Jakob Raft.

Øvrighedens Paategning. Der er Intet til Hinder for Ligbrænding, 19/2-43
Københavns Begravelsesvæsenes Kontor. *Rejsen*

JOH. ULLSTAD & SØNNER
KØBENHAVN

Skudlæsion; grammatisk kan der være tale om et eller flere skud. Anvendes ental kan det udlægges som, at Lille Svend er ramt af et skud. Dermed bortfalder Miks vidneudsagn,

Obduktionserklæring 2.

7) Dødsmaaden (naturlig Død, Ulykkestilf, Drab, Selvmord).	drab	Supplerende Bemærkninger til Punkt 7 paa Blankette paa Billede under Anmærkninger	X
8) Findes paa Liget Tegn paa Vold? Findes andet af særlig Interesse? (f. Eks. vedr. Ernæringsstilstand, Defekter, Tatoveringer).	3 skudsaar i brystet.		883-34
9) Dødsårsagen ..... (saavel paa Dansk som paa Latin).	paa Dansk skudsaar i brystet paa Latin vuln. sclopet. thoracis.		947-34
10) Hvilke sikre Dødstegn (Dødsstivhed, Dødspletter, Forraadnelse) konstateres ved Ligsynet?	dødsstivhed, dødspletter, ingen forraadnelse.		5
11) Er der efter det oplyste Anledning til yderligere Under- søgelse, eventuelt legal Obduktion?	Ja, obduktion.		2
		26	1
		12	00
		33	

Undertegnede Læge har d. 16/2 1945 Kl. 11 ~~forhindret~~ uden pol. tiets medvirken synet Liget af Søren Toft Egholm Lauritzen og forefundt ovenhævnte sikre og utvivlsomme Dødstegn.

Erik Brandt Nielsen,
Erik Brandt Nielsen.

(Lægens Navn og Adresse skrevet)

Indført i Århus Sogns Kirkebog d. 19/2 45
Jordpaakastelse Århus 2 i feb. 1945
Præst: Søren Toft Egholm Lauritzen

Se Anmærkninger paa Bagsiden.

6000. S. 44. **STILHED**

UNIVERSITETETS
RET.
TUT

Regina Leds Præst

Af denne obduktionserklæring fremgår, at Lille Svend er ramt af tre skud i brystet. Dermed udelukkes det tyske vagtmandskab, da ingen er set udstyret med automatvåben.

Miks udsagn er dermed korrekt.

ad 2. Andre aktørers beretninger

Igennem mange år har vi afholdt fester og kammeraters beretninger har så absolut ikke mistet underholdningsværdi.

En kammerat fortalte ved en fest om sin deltagelse i aktionen mod Tankstelle, indtil jeg afbrød med følgende spørgsmål.

Sig mig var du ikke indlagt på Sundby Hospital efter operation for brok?

Hypoteser:

Soldaterne skal have været bevæbnet med stormgeværer. Jeg og de andre kammerater har ikke under de mange observationer set sådanne, endsige maskinpistoler.

Personer med normalt syn kunne ikke forveksle dette stormgevær endsige en maskinpistol med den ordinære karabin, tyske soldater var udstyret med

Lille Svend skulle være ramt af splinter fra håndgranater. Dette udelukkes også af obduktionserklæringen.

Lille Svend skulle være ramt af skarpskytte, som havde skjult sig på pladsen mellem tankene. Dette udelukkes også af obduktionserklæringen og af, at ingen har observeret dette spøgelse, som næppe har eksisteret, al den stund, at den kammerat, jeg betegner som idiot, befinder sig som et fyrtårn ca. 2,5 meter over jordoverfladen. Denne person har givetvis set Lille Svend blive ramt og må derfor have haft en fornemmelse af den risiko, han selv løb ved at optræde som skydeskive for eventuelle spøgelse.

At ingen har observeret mundingsild forklares med, at tyskerne har brugt røgsvagt krudt.

Lille Svend skal, da han er ved tankens top have vendt sig for at se efter kammeraterne, dermed antydes at een af disse ved et uheld har affyret et vådeskud fra sin pistol. Dette udelukkes også af obduktionserklæringen.

Enkelte kommentarer til Brandts rapport; Stimmungsbericht

Ladningen var 12 kg. Donarit og ikke 5 kg., som Brandt anfører. Da jeg og ingen andre har gjort bomben klar, må jeg vel antages at vide, trods de mange tvivlere, at ladningen var på 12 kg.

Brandts beskrivelse af Miks oplevelser kender denne intet til.

Stimmungsbericht – rationalisering:

12 kg.'s effekt var og er efter mit øjemål og mine erfaringer, at ingen i bygningen ville have kunnet overleve endsige været i stand til indenfor 120 sekunder at affyre de dræbende skud.

Fra eksplosionen til Lille Svend rammes er maksimalt gået 120 sekunder. Vagterne har måske siddet ved morgenkaffen eller slumret. Under alle omstændigheder skulle de vel have støv og kalkpuds ud af øjnene – lukke vinduerne op efter at have famlet rundt efter deres våben. Har de kunnet skyde har de været utroligt hurtige, alt inden for sandsynligvis 20 til 40 sekunder.

Overlevelsescmomentet bekræftes af mine erfaringer ved sprængning af togvogn med vagtmandskab. Ladningen var også her 12 kg., men bomben var på grund af forholdene anbragt teknisk uhensigtsmæssigt. Resultat: To hele lig (patruljerende vagter – ofre for skud) og seks spandfulde ligrester (ofre fra eksplosion). Ingen overlevende.

Beskydningen af min gruppe, som forsøgte at trænge ind fra Apoløvej skete fra togstammen og var fra vore egne folk. En beskydning fra vagtstuen mod os ved porten er udelukket, da man da skulle have været i stand til at skyde om hjørner. Portnerboligen lå imellem os og vagtstuen og dækkede for beskydning fra vagtstuen. Kortet bekræfter denne påstand.

Vandrehistorier–har de underholdningsværdi?

3. Beretninger fra andre.

Ifølge en beretning var vagtmandskabet ungarske soldater. Ungarske soldaters uniform var gulbrun, og kunne kun forveksles med tyske Wehrmachtssoldaters grønne uniform, hvis man var svagsynet eller farveblind.

Afskrift: Forfatter ukendt.

I marts måned 1943 fik Organisationen Bopa ordre fra Danmarks Frihedsråd. Aktionen fandt sted februar 45.

.....20 sabotører fordelt i 4 forskellige Stillinger, nedkæmpede det tyske Vagtmandskab fra taget på Vanløse Jernbanestation. ....de tyske vagter havde nået at tilkalde HIPO pr. Telefon.

Billedet er fra Kastrup Fortet på Amager. I 1945 gjorde ungarske soldater mytteri på kaserne ved Nørreport i København. De blev nedkæmpet af tyske soldater, og flere mytterister blev skudt i magasiner på Kastrup Fortet. Skudhullerne i væggen er fra maskingevær, der blev benyttet. Det står enhver frit at fastslå tidspunktet for denne massakre.

Hipoerne ankom under Aktionens Højdepunkt, men blev afvist af Dækningsstyrkerne, hvorefter de forsvandt for at hente Forstærkning.

Frihedskæmpernes Tab udgjorde 1 Mand, Tyskernes Tab var 16 mand. ....Aktionen varede 16 minutter. Umiddelbart efter, at Hipo er forsvundet ankommer Sprængkommandoen. ....De to andre af Sprængkommandoen begynder at kaste Håndgranater og Gammongranater. ....Efter nogen Tids forløb bliver Vagten fuldstændigt nedkæmpet, hvorefter de to Sprængningsfolk fjerner deres dræbte Kammerat og bærer ham ned i bilen. ....Derefter begiver de sig til Tanken og gør klar til Sprængning. (Rapporten indeholder en tegning, som også er helt misvisende. ÅS)

Afskrift slut. **Kommentarer overflødige**

Tankstelle var et kæmpekiks.

Aktionen mod ammunitionstog i Brøndby var et kæmpekiks.

Med BOPAs mere end 1000 sabotager er Tankstelle og aktionen i Brøndbyøster et klart, entydigt vidnesbyrd om organisationens kampkraft i militær forstand.

Disse fiaskoer understregede vore begrænsninger, vore svagheder. Når jeg beskriver dem, er det for at give dig viden om danskere, som senere brystede sig af at have kæmpet for friheden – for Gud – konge og fædreland, men som i virkeligheden begik landsforræderi ved deres forræderi mod sabotørerne i BOPA og Holger Danske blandt andet.

Hvordan? Ved Den skæve Våbenfordeling og ved Den danske Brigades landsætning. Med deres viden om de her omtalte fiaskoer understreges politikernes og „modstandsbevægelsens” ved Den lille Generalstabs, de militære lederes kyniske og forbryderiske bestræbelser på at udslutte de aktive sabotører i BOPA og Holger Danske, da krigen mod besættelsesmagten i realiteten var slut.

Det var primært mit oprindelige formål at trække dette frem fra gulvtæppernes mørke, men eftertidskrigens snik – snak og fordrejninger er forklaringen på denne efterskrift – alt andet lige af hensyn til min gæld til min bedste kammerat nogensinde – Lille Svend.

Såfremt historie skal skrives, skal der være overensstemmelse med sandheden, uanset hvor bitter og ubehagelig denne end kan være.